A°. 1853. N°. 272.

Opregte *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 November.

De Hospodar van Wallachije heeft een bezoek gehad van den turkschen ambassadeur aan ons Hof, en heeft dit bezoek gisteren beantwoord. Men verzekert, dat de eerstgenoemde Vorst eene reis naar Parijs zal ondernemen.

— Tot heden toe heeft men van de oevers van den Donau geene nadere berigten, nopens de aldaar plaats hebbende krijgsverrigtingen. Tot dusverre weet men alleen, dat de Turken zich in Kalefat hebben getracht te verschansen, en daarin nog niet door de russische troepen, die, onder bevel van den generaal *Fischbach*, in Krajova zijn vereenigd geworden, zijn verhinderd, ofschoon van die zijde 4000 man infanterie, met 8 eskadrons en eenige stukken geschut, zuidwaarts waren getrokken. Volgens de jongste berigten, stonden 12000 Turken in Kalefat, die door 10,000 man, welke zich in Widdin bevonden, versterkt konden worden.

Van de turksche schepen, welke eenige duizend man troepen van Giurgewo op den linker oever hadden overgebragt, moeten verscheidene door het geschut der Russen in den grond zijn geboord. De aandacht der laatstgenoemden is bijzonder op dat punt gevestigd, en naar luid van de laatstbekende berigten uit Bucharest, was hunne hoofdmagt tusschen die plaats en Giurgewo op betamelijke afstanden geposteerd, ten einde in korten tijd te kunnen worden bijeengetrokken. In brieven, hier ter stede ontvangen, wordt het verlies der Turken, in het gevecht van den 4den, op slechts 150 man begroot, en dat der Russen op niet veel meer dan 200. Vrij algemeen wordt echter verzekerd, dat de behaalde partiële voordeelen der Turken eene zoodanige geestdrift onder hunne troepen hebben verwekt, dat vooreerst aan geene onderhandelingen meer zoude kunnen worden gedacht, al werd de gelegenheid daartoe geopend.

VAN DEN RIJN, 15 November.

Brieven uit Petersburg van den 8sten melden, dat van de zijde der russische Regering is bekend gemaakt, dat aan de turksche schepen tot den 22sten dezer tijd is gelaten, om zich uit de russische havens te verwijderen, en dat de zoodanige dezer schepen, welke, na dien dag, door russische kruissers mogten worden aangehouden, vrij zullen worden gelaten indien zij eigendom aan boord hebben van met Rusland bevriende volkeren, en indien het blijkt, dat zij vóór dien dag waren beladen. Voor het overige zullen de turksche schepen, welke door russische kruissers worden vermeesterd, voor goeden prijs worden verklaard, ook dan, wanneer zij eigendom aan boord hebben van bevriende natiën. De onzijdige scheepvaart zal gedurende den geheelen oorlog geenszins worden belemmerd.

Van de zijde van Z. M. den Keizer van Rusland moet aan de vreemde Hoven zijn te kennen gegeven, dat aan geene nieuwe voorstellen van bevrediging of bemiddeling kan worden gedacht, zoolang de Turken niet op den regter oever van den Donau zullen zijn teruggetrokken en de turksche Regering haar manifest niet heeft ingetrokken.

Uit Rusland wordt gemeld, dat, te oordeelen naar hetgeen bekend is nopens de inborst van den Keizer, de oorlog, eenmaal uitgebroken, met den meesten ernst zal worden doorgezet. De bevolene toerustingen zijn kolossaal, en het bevel aan de universiteiten, om de Kroonstudenten nog voor den afloop van den cursus, naar het leger te zenden, doet vermoeden, dat er nieuwe kaders zullen worden gevormd.

De herhaalde bevelen aan de troepen der bezetting van Petersburg doen vermoeden, dat zij zich marschvaardig maken. Den 3den werd des ochtends te 10 ure aan de soldaten van de garde bevel gegeven, om in parade op te trekken. Te 12 ure waren 18 battaillons, met 20 eskadrons en 6 batterijen, gereed, en zijn zij door den Keizer in oogenschouw genomen.

Men beweert, dat de voortroepen van het 3de legercorps der Russen den 2den of 3den November reeds over de Pruth zijn gerukt.

— De aartsbisschop van Freyburg heeft over den Rijkscommissaris *Burger*, die hem dezer dagen is ter zijde gesteld, den kerkelijken ban uitgesproken. De Regering heeft de personen, tot de gevestigde geestelijkheid behoorende, vermaand, om geenszins in hunne trouw aan het staatsbestuur te wankelen, en heeft hun, des gevorderd, bescherming toegezegd. Zij heeft gelast, dat het penitentie-huis van S. Petrus zal worden gesloten, en dat geen pastoor eigenmagtig door de hoogere geestelijke overheid aan zijne standplaats mag worden onttrokken, onder voorwendsel van kerkelijke censuur. De aantewenden straffen zijn vervat in de wet van 1852, uitgevaardigd bij de opheffing van den staat van beleg, en bestaan uit min of meer verzwaarde gevangenisstraf en geldboete.

PARIJS, 14 November.

De officiële bladen behelzen geene nadere berigten, nopens de krijgsverrigtingen aan den Donau. Men spreekt van een te verwachten meer belangrijk gevecht tusschen de wederzijdsche strijdkrachten, dan dat, 't welk den 4den in de nabijheid van dien vloed is geleverd; doch deswegens is tot dus verre niets bekend.

Het half-officiële dagblad *la Presse* deelt eenige bijzonderheden mede, nopens de turksche strijdkrachten aan de aziatische grenzen, die wel denkelijk van den franschen consul te Trebisonde afkomstig zullen zijn. Zij komen op het navolgende neder:

„ *Abdi-bassa* is den 12den van Erzeroum naar Kars getrokken, aan het hoofd van 12000 man geregelde troepen. Tienduizend man geregelde troepen waren reeds aldaar uit Kurdistan en Diarbekir aangekomen. Verder waren in de nabijheid van Kars 15000 zoogenaamde redifs, of op nieuw onder de wapenen geroepen soldaten, die hunnen diensttijd reeds hadden volbragt. — Verder had de turksche Regering opgeroepen de bachi-bozoueqs, of de ongeregelde vrijwilligers, die, ten getale van 30000 man, de grenzen zouden moeten bewaken.

„ Aan de russische zijde kampeerde een corps van 30000 man aan den voet van den berg, welke de stad Alexandropol bestrijkt, op een afstand van twaalf uren van Kars. Een tweede korps van 15000 man stond in de nabijheid van Akhalzik, gereed om Battoun te belegeren, 't welk te gelijker tijd van de zeezijde zoude worden aangevallen. Men dacht, dat de turksche Regering versterking van geregelde troepen naar Battoun zoude zenden, welke daar zeer welkom zoude zijn, vermits de sterkte slechts door 2000 man reguliere troepen en 6000 vrijwilligers bezet was en door nabijgelegene hoogten werd beheerscht."

Volgens deze berigten, welke reeds den 22sten uit Trebisonde waren afgezonden, namen de turksche troepen eene behoorlijke krijgstucht in acht; werden zij behoorlijk verpleegd, en waren zij goed gekleed en uitgerust. De Christen-bevolking had tot dien tijd niets van hen te lijden gehad. — In Trebisonde waren onder de genoemde bevolking de gevoelens verdeeld. De Armeniers verklaarden zich over 't algemeen ten gunste van Turkije; de Grieken daarentegen waren ten voordeele van Rusland gestemd, doch te weinig in getal en ook in den regel niet moedig genoeg, om openlijk daarvoor uit te komen.

— Prins *Napoleon* is naar Fontainebleau vertrokken. Het gerucht van zijne aanstaande echtverbindtenis met eene Prinses van *Hohenzollern Sigmaringen* wint veld. — De ambassadeurs, die voor de bijwoning der aldaar te geven feesten en jagtpartijen zijn uitgenoodigd, zijn derwaarts vertrokken. Voor de jagtpartijen is een bijzonder en zeer kostbaar kostuum voorgeschreven; onder anderen met kanten op de laarzen.

De Keizerin heeft zich, door tusschenkomst van den graaf en de gravin *de Turgot*, als doopgetuige gesteld bij den doop van het kind van hare nicht, de Hertogin *van Alba*, welke den naam van *Louise Eugénie* heeft erlangd.

— Men verneemt, dat de bekende *Véron*, die laatstelijk nogal veel van zich heeft doen spreken, door eene beroerte is aangetast, waarvan hij te naauwernood is hersteld.

LONDEN, 14 November ('s avonds).

De feesten, die reeds sedert een paar weken ten hove gegeven worden, bij gelegenheid dat de Hertog en de Hertogin *van Braband* zich op het kasteel van Windsor bij ons koninklijk gezin bevinden, zullen tot den 22sten dezer voortduren. Dien dag zal H. M., met haar gezin en met hare vorstelijke gasten, naar Osborne-house vertrekken. Den 8sten December zullen de Hertog en Hertogin de terugreis naar Brussel aannemen, en dienzelfden dag zal ons Hof naar het paleis van Buckingham, in deze hoofdstad, terugkeeren.

— Met de *Asia* is gisteren te Liverpool voor bijna een millioen dollars in specie uit Nieuw-York aangebragt. De tijdingen uit die stad, loopende tot 2 Nov., bevatten geen belangrijk staatkundig nieuws. In de laatste dagen hadden daar twee zware branden plaats gehad, door een van welke eene schade van 350,000 doll. was veroorzaakt; bij den anderen, op eene der scheepswerven, was voor eene waarde van 90,000 doll. in de asch gelegd. — De groote tentoonstelling van voortbrengselen der nijverheid, welker sluiting vroeger op December bepaald was, zou nog gedurende den winter voortduren. De toevloed van bezoekers was in den laatsten tijd veel vermeerderd, en men berekende de dagelijksche ontvangst gemiddeld op ruim 4000 doll., terwijl de kosten niet meer dan 600 d. bedroegen.

— In weerwil van de oorlogs-berigten uit Turkije, was de beurs heden willig. De 3 pc. gecons. resc. 94½.

BRUSSEL, 15 November.

De beraadslaging van den Senaat over het adres van antwoord op 's Konings aanspraak, en die van de Kamer der Gedeputeerden mede over dit antwoord, zijn afgeloopen, zonder dat de belangrijke punten van staatkundig verschil daarbij ter sprake zijn gebragt. De rapporteur der Gedeputeerden, de heer *Orts*, had al dadelijk aangemerkt, dat, naar zijn inzien, de beraadslaging over de begrooting en over de daarin voorgestelde uitgaven de meest geschikte gelegenheid zoude opleveren, om zich, zoo noodig, deswegens te verklaren.

Intusschen heeft de heer *Verhaegen* eenige inlichtingen verlangd: 1° ten aanzien van den stand der onderhandelingen met het geestelijk gezag over het middelbaar onderwijs; 2° omtrent de onderhandelingen met Frankrijk en met de Staten van het Tolverbond over een dergelijk verdrag.

Ten aanzien der eerstgenoemde dezer aangelegenheden heeft de minister van Buitenlandsche Zaken alleen verklaard, dat nog met de prelaten werd onderhandeld; dat men deswegens tot geene uitkomst was geraakt, maar dat de Regering in geen geval zoude afwijken van de in de Constitutie nedergelegde beginselen, noch van die, welke in de organieke wet op het middelbaar onderwijs zijn opgenomen. — Betreffende de onderhandelingen met Frankrijk en het Tolverbond, heeft de minister, gelijk te verwachten was, niets nieuws of bevredigends kunnen mededeelen. Beide deze Staten hebben minder belang bij eene verandering van hetgeen thans bestaat, dan Belgie.

De minister van Justitie heeft gemeend te kunnen aankondigen, dat nog in den loop van deze zitting eene wet zal worden voorgedragen, omtrent het beheer der goederen van de armen-inrigtingen en van de instellingen van weldadigheid.

Men heeft van de zijde van het Hoog-Bestuur de hoop te kennen gegeven, dat de tegenwoordige duurte der eerste levensbehoeften slechts een voorbijgaand onheil zoude wezen. De heer *Dumortier* heeft gevraagd, wat zou worden gedaan, indien men zich in die hoop bedrogen mogt vinden. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft daarop geantwoord, dat men dan zoude doen al datgene, 't welk de omstandigheden zouden vorderen en veroorloven. De heer *Dumortier* heeft daarop verklaard, dat, indien de Regering zich ongehouden rekende, om vooraf eenigen maatregel van voorzorg te nemen, op de Vertegenwoordigers de pligt berustte, om in de behoefte te voorzien, en dat, met den eersten, de uitvoer van granen bepaaldelijk behoorde te worden verboden. Het is niet gebleken, dat de redenen van den spreker veel indruk hebben gemaakt.

'S GRAVENHAGE, 15 November.

Bij besluit van 14 Nov. heeft Z. M. aan *G. M. Koentz*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Wychen en Balgoy.

— Bij Zr. Ms. besluit van 11 Nov. is de heer *C. Fuchs* erkend als consul van Wurtemberg te Rotterdam.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (2 Sept.) zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen:

een in dato 9 Januarij 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Alcock*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. S. Preston* te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in het fabriceeren en raffineren van suiker, en in het uittrekken en leiden van vloeistoffen;

een in dato 7 Februarij 1852, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 8sten Maart 1851 af, verleend aan *Bareau & Cie*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *L. J. Vonk*, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in het vervaardigen van tapijten, fluweel en andere weefsels;

een in dato 7 Maart 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Dansard*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende als voren, op de invoering eener meer volmaakte wijze om suiker te fabriceeren en te zuiveren;

een in dato 5 Julij 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *X. Raclot*, woonachtig en domicilium als voren, op de invoering van zuinigheids-lampen zonder eenigen werktuigelijken toestel;

een in dato 1 October 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Henibull*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. S. Preston* voornoemd, op de invoering van verbeteringen in de zamenstelling van ankers;

een in dato 7 November 1852, voor den tijd van 15 jaren verleend aan *F. Droinet*, woonachtig te Leyden, op de uitvinding van verbeteringen in de vervaardiging van gaz, ten doel hebbende de gelijktijdige bereiding van lichtgaz en beenzwart, ten dienste der suikerraffinaderijen. [*Het vervolg hierna.*]

's GRAVENHAGE, 16 November.

Bij besluit van den 15den, heeft Z. M. het verzoek ingewilligd van den gen.-maj. *H. F. K. Duijcker*, hoogstd. adj. in buiteng. dienst en comm. der res.-brigade, om vergunning tot het aannemen en dragen van het versiersel van commandeur der orde van het Legioen van Eer, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken; — alsmede dat van den luit.-koll. der art. *E. van Löben-Sels*, adj. van Z. K. H. Prins *Frederik*, om vergunning tot het aannemen en dragen van het versiersel in diamanten van ridder der orde van St. Anna 2de kl., hem door Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

— Z. M. heeft benoemd tot off. v. gezondh. 3de kl. bij de mil. geneesk. dienst in O. Indie, de heeren *J. F. Trenkwalder* en *C. P. Uhlig*.

— Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* vertrekt naar Berlijn, om met H. K. H. de Prinses over acht dagen herwaarts terug te keeren.

— **Heden zijn al de leden van de Tweede-Kamer der Staten-generaal bij Z. M. den Koning ter maaltijd genoodigd.**

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden zijn ingekomen twee adressen, ter aanprijzing van het voorstel van den heer *Thorbecke* c. s.

De eindverslagen, wegens het ontwerp voor de bijdrage aan de Rijn-Spoorweg-Maatschappij, en wegens het *zevende* hoofdstuk der staatsbegrooting, (r. k. Eeredienst) zijn in gereedheid. Over het eerste dezer ontwerpen zal worden beraadslaagd na den afloop van de overweging van het ontwerp, betreffende de aflossing der openbare schuld, en tevens is bepaald, dat de beraadslaging over de staats-begrooting zal worden geopend op donderdag den 24sten November aanstaande.

Daarop is aan de orde gesteld het ontwerp, ter bekrachtiging van de overeenkomst met de Handelmaatschappij.

Graaf *Schimmelpenninck* heeft zich verklaard tegen de op art. 1 gemaakte uitzondering, en alzoo tegen de bevoegdheid, om 200,000 pikols koffij en 150,000 pikols suiker in Indie te mogen verkoopen. Hem is voorgekomen, dat eene vrije mededinging in Indie bedenkelijke gevolgen kan na zich slepen op de zoo gunstige werking van het thans nog bestaande stelsel, en hij zou zich, indien hij daar tegen geene voldoende waarborgen mogt erlangen, tegen de voordragt moeten verklaren.

De heer *Stolte* heeft het cultuur- en consignatie-stelsel verdedigd en betoogd, dat men zich niet kan beklagen over de ongenoegzaamheid van de productie op Java; — dat het geenszins in 't voordeel van den Staat zou zijn, al de indische producten op Java te verkoopen; — dat het voorbehoud, in art. 1 vermeld, geenszins noodig is, ter verbetering van de indische geldmiddelen, en dat het tegenwoordig bestaande consignatie contract niet behoort tot de bevoegdheid van de Wet-

geving. Hem is voorgekomen, dat de Regering veel te veel heeft toegegeven aan het verlangen der dusgenaamde vrijzinnige partij, in het belang van de vrije mededinging in Indie. Hij heeft zich allezins verklaard tegen de verlangde bevoegdheid, om, te rekenen met 1860, al de producten zonder onderscheid in Indie te kunnen verkoopen, en wijzende op de zoo belangrijke voordeelen, welke het thans bestaande stelsel, waarvan men, naar zijn inzien, op eene zoo ligtvaardige wijze zoude willen afwijken, aan den Staat zoowel, als aan zoo vele takken van nijverheid steeds verzekert, heeft hij zich tegen de voordragt verklaard.

De heer *Rijk* heeft, alvorens zich te bepalen, nadere inlichtingen verlangd.

De heer *van Deinse* heeft zich tegen het voorbehoud, voor den verkoop in Indie na 1859, verklaard, en zal, zonder nadere voorbehoedende bepalingen, de voordragt niet kunnen goedkeuren.

De heer *v. Bosse* heeft het betreurd, dat de beraadslaging over dit onderwerp niet is uitgesteld. Hij heeft verklaard, de voordragt te zullen goedkeuren, en geene nuttige strekking in eene afwijzing te kunnen bespeuren. Hij heeft verder te kennen gegeven, nog hetzelfde stelsel te zijn toegedaan, 't welk hij in 1849 heeft goedgekeurd: — en het wel hiervoor te houden, dat de tijd nog niet gekomen is, om op eenmaal daarvan aftewijken, doch het niettemin raadzaam te achten, om, medegaande met den geest des tijds, het vrijzinnige stelsel te huldigen, ten einde daarvan dat gebruik te kunnen maken, 't welk de omstandigheden mogen vorderen. Hij wil alzoo medewerken tot den eersten stap tot verkoop der producten in Indie, maar zoude, wat het geldelijk belang der overeenkomst betreft, wel eenig meerder voordeel voor den Staat hebben verlangd.

De heer *Hugenholtz* heeft te kunnen gegeven, de voordragt niet te kunnen aannemen. Naar zijn inzien behoort de Handelmaatschappij voor alsnog, als agent, in stand te blijven; — dient ook het cultuur-stelsel te worden behouden, maar bestaat er geen verband tusschen dit en het consignatie-stelsel. Zoo hem voorkomt, is het bewijs niet geleverd, dat zoo wel voor de factorij, als voor de commissie-loonen, nu reeds het normale cijfer is bereikt, en vindt hij bezwaar, om thans reeds, gelijk bij art. 1 geschiedt, de Regering de handen te binden, om bij de groote ontwikkeling van den wereld-handel, niet zoo vele producten op Java te kunnen verkoopen, als het belang van den Staat en de behoeften van dien handel zouden mogen vereischen.

De beraadslaging zal morgen worden vervolgd.

HAARLEM, 16 November.

In de bijeenkomst van de Staten van Noord-Holland van heden is het subsidie van *f* 4500 aan de administratie van den Zaanlandschen communicatie-weg, met 55 tegen 6 stemmen, verleend. De voordragt, nopens de provinciale kaart, en de vraag, wegens het al of niet verbindende van de koninklijke besluiten van 1819 en 1824, is met algemeene stemmen goedgekeurd, en met 56 tegen 5 stemmen is de voordragt, betreffende het gesticht *Meerenberg*, aangenomen.

Op de voorgestelde verordening, regelende het toezigt der Ged. Staten op de Waterschapsbesturen, en op het algemeen bestuur der Waterschappen, zijn verschillende amendementen ingediend, als van de heeren *Reaal* en *van Akerlaken*. Als motie van orde is voorgesteld, om nog niet over deze aangelegenheden te beraadslagen, uithoofde bij de instructie van Ged. Staten is bepaald, dat dergelijke reglementen niet in beraadslaging zullen mogen worden genomen, dan na bij de betrokkene Waterschaps-besturen gedurende eene maand ter inzage te zijn nedergelegd.

Deze motie is door den heer *de Vries* bestreden, op grond, dat de onderwerpelijke voordragten niet de zoodanige waren, als bij de instructie zijn bedoeld. Nadat was besloten, om de motie van orde te splitsen, is het eerste gedeelte, betrekkelijk de verordening op het toezigt, met 45 tegen 15 stemmen, en dat, betreffende het algemeen reglement, met 31 tegen 28 stemmen, afgewezen.

Daarop is de beraadslaging over de voordragten geopend, en daarbij is door de heeren *Correr Hooft*, *Donker Curtius* en andere leden beweerd, dat de Vergadering, met in deze aangelegenheid te beslissen, hare bevoegdheid te buiten ging, en alvorens daartoe overtegaan, de uitvaardiging eener algemeene wet op de Waterschappen behoorde aftewachten. Dit gevoelen is door de heeren *Heemskerk* en *de Vries* bestreden, en daarna is, met 37 tegen 23 stemmen, beslist, dat de Vergadering de bevoegdheid bezat, om over dergelijke aangelegenheden te besluiten.

HAARLEM, 16 November.

De telegrafische berigten van heden melden, dat bij de ottomanische ambassade te Weenen geene latere tijdingen van de oevers van den Donau waren ontvangen, dan tot den 11den November, als wanneer er nog niets beslissends was voorgevallen, en er alleen eenige schermutselingen hadden plaats gehad. Zoo verzekerd werd, zoude *Omer-bassa*, aan het hoofd van 35000 man turksche troepen, op den linker-oever van den Donau zijn overgegaan. De fransche en britsche vloten werden in haar geheel voor Konstantinopel gewacht.

Volgens berigten uit Petersburg, in Engeland ontvangen, zoude in Rusland eene nieuwe ligting van 7 man van elke duizend zielen zijn bevolen.

Op den 16den November zijn te Amsterdam aangegeven 8 cholera-lijders; overleden 4; hersteld een.

Te Delft zijn van 8 tot 13 Nov. 25 personen door de cholera aangetast, 19 overl., 31 hersteld.

Te Leyden zijn van 8 tot 15 Nov. 7 personen door de ziekte aangetast, 3 overleden.

— Den 13den November heeft de heer *G. Richter* zijn 50jarig feest, als hoofd-onderwijzer aan de gemeente-school te Hillegom, gevierd. Eene commissie uit den gemeente-raad en eene bezending der ingezetenen en van het onderwijzers-genootschap, met den school-opziener in dit district, heeft den grijsaard eene voor deze gemeente belangrijke som, namens de in- en opgezetenen, — een geschenk namens Ged. Staten van Zuid-Holland, en eene zilveren medaille namens Z. M. den Koning, met toepasselijke aanspraken, aangeboden. Behalve deze blijken van algemeene belangstelling, heeft de heer *Richter* nog menig ander, hem ook voorzeker hoogst aangenaam blijk van persoonlijke achting en van belangstelling in het openbaar onderwijs ondervonden.

— Den 14den November heeft in de gemeente Naaldwijk de eerste voorlezing plaats gehad, ter bevordering van den landbouw. Eene talrijke menigte uit alle rangen en standen was daartoe te zamengekomen, aan welke de heer *Gevers van Endegeest* in korte maar krachtige bewoordingen den oorsprong en het doel dezer voorlezingen heeft opengelegd, en het hoofd van het gemeente-bestuur, namens de door Z. M. den Koning benoemde commissie, dank gezegd voor zijnen betoonden ijver ter bevordering dezer goede zaak. Nadat de heer *Gevers* de verder te vervullen taak aan den heer dr. *Oudeman* had opgedragen, heeft deze het woord gevoerd over de zamenstelling en de eigenschappen van de dampkringslucht, en den invloed daarvan op het leven en den groei van dieren en planten, en zijne beschouwingen opgehelderd. Het wordt zeer wenschelijk geacht, dat deze voorlezingen getrouwelijk door de westlandsche landbouwers zullen worden gevolgd, ten einde de vruchten te kunnen voortbrengen, welke bij het Hoog-bestuur daarvan worden verwacht.

— Op de verl. maandag te Gorinchem gehouden paardenmarkt waren 24 à 2600 paarden aanwezig. De handel was in 't begin vrij levendig, maar later flaauwer. Vele fransche en duitsche kooplieden bezochten de markt, en voor goede paarden werden goede prijzen besteed.

— Op de verl. maandag te Hoorn gehouden koemarkt waren omstreeks 8500 stuks rundvee aangevoerd, behalve de kalveren. De handel was levendig en over 't algemeen werden goede prijzen besteed.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men het navolgende: „ Men verneemt, dat de originele portretten van *Huig de Groot* en *Maria van Reigersbergen*, uit de collectie schilderijen nagelaten door mr. *Jeronimo de Vries* en vervaardigd door *van Miereveldt*, onder algemeene toejuiching, zijn aangekocht door de Remonstrantsche Kerk alhier voor *f* 475. Een treffend blijk voorzeker, hoe het gevierde echtpaar, door den waardigen overledene in zijne geschriften vereerd, in blijvende achting bij het nageslacht gebleven is, en bij de Remonstrantsche Kerk alhier, voor welker rekening deze aankoop op eene zoo onbekrompen wijze geschied is."

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 November. Den 15een dezer in Texel binnengekomen: *Cornelia*, Gunter, Londen; en uitgezeild: *Mentor*, Moller, Newcastle; de stoomb. *Emerald*, Jarmouth; *Hanna Christina*, Jacobsen, Fredrikstad. Wind z. w.-z.

Den 15den dezer in Helvoet binnengekomen: de ned. oorl. schooner ATALANTE, luit. Kroef, Vlissingen; de stoomb. *Gironde*, Bordeaux; *Queen*, Sixen, Liverpool; *Dorothey & Alice*, Embleton, Sunderland; *Anteo*, Scotto, St. Petersburg; en uitgezeild: *Judy*, Pearce en *Coronation*, Johnson, beiden naar Londen; *Maria*, Dijk, Stettin. Gisteren nog: *Elisabeth*, Mathew, Shoreham. Wind z.

Den 18den Sept. te Hongkong binnengekomen: *Generaal Michiels*, van Straten, Shangae; 19 dito *Commercie Compagnie*, Butijn, Amoy; 22 dito *Maria Sophia*, van Gijzel, Shields; en uitgezeild; 11 dito *Vlashandel*, Hoek, Manilla.

Den 24sten Sept. van Batavia uitgezeild: *Prins Hendrik*, Goedkoop, *Zeevaart*, Knaap en *Claudius Civilis*, Pedersen, alle 3 n. Amst.

Den 6 Oct. van Point de Galle uitgezeild: *Jeanette*, Visser, Batavia.

Den 2den dezer van Algiers uitgezeild: *Triton*, Duinker, Odessa.

Den 7den dezer van Triest uitgezeild: *Amstel*, Ouwehand, Douvres.

ROTTERDAM, 14 November. Het schip *J. C. J. van Speyk*, kapt. Noltee, van Archangel met rogge herwaarts gedestineerd, is, volgens brief van Archangel van 29 Oct., totaal verongelukt.

BATAVIA, 24 September. Het schip *Christophorus Columbus*, kapt. Groenewoud, van Amsterdam alhier aangekomen, na bij Rotterdam op een klip gestoten te hebben, heeft te Onrust niet kunnen repareren en is afgekeurd.

Het schip *Weltevreden*, kapt. Teerling, van Rotterdam alhier aangekomen, is lek en moet repareren, alvorens te kunnen laden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *November* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	60 13/16	61	60⅞
„ „	3	„	73½	⅝	73½
„ „	4	„	91 15/16	92	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	„	103⅜	½	103⅜
„ „ 1828/1829.	5	„	101⅞	—	—
Certificat. 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	88½	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	87½	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van . .	6	„	69½	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	156½	¾	—
Obligatiën	4	pct.	81	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	21 3/16	¼	—
„	3	„	44⅝	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	40⅛	¼	40 3/16
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			5 5/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	67	—	—
„ Metalliek . .	5	„	75	11/16	—
„ „ N. . .	5	„	88⅝	89⅛	—
„ „ . .	2½	„	38 13/16	—	—
BELGIE, ...	2½	„	49½	—	—
Rothschild, ...	2½	„	50	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	95	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	36⅜	9/16	36 7/16
„ defired	3	„	15½	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	68¾	69¼	69
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	31⅜	½	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	22¼	⅝	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4	1/16	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104⅞ à 105. Aand. Haarlemmermeer 100. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 95⅞. Oostenrijk Metall. La B. 5 pc. 88⅝ à 89⅛. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4⅞. Grenada obl. uitgest. 7¾. Noord-Amerika Phil. bij *Hope & Co.* 5 pc. 85 à ¾ l. no. — Beleening 3. Prolongatie 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

De beurs was heden voor al de fondsen flaauw gestemd. Alleen de n. 5 pc. oost. met. zijn ten slotte iets vaster dan gisteren gebleven.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,50; Div. in £ *f* 11,60; Frans. *f* 56; Belg. *f* 56; Pruis. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 37; Russen in Z. R. *f* 37⅛; Pools. in fl. *f* 27⅞.

LONDEN, 16 November. De 3 pc. gecons. resc. 94⅝. Mexico 25⅜. Spanje 1 pc. 21⅝.

PARIJS, 15 November. De 3 pc. renten 73 fr. 50; 4½ pc. 99 fr. 95. Spanje 1 pc. 21½; 3 pc. binn. 41.

ANTWERPEN, 15 Nov. Belgie 2½ pc. 53. 1 pc. Spanje 21 1/16.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 November. *Tarwe* en *Rogge* tot hoogere prijzen met veel handel. — Van *Tarwe* verk.; 129, 130 ℔ b. Pools. *f* 472, *f* 477; 129 ℔ dito *f* 470; 121 ℔ dito *f* 410 Zaan; 133 ℔ Kub. *f* 425; 130 ℔ w. b, Pools. *f* 485. — Van *Rogge*: 122, 123, 124 ℔ Pruiss. *f* 300, *f* 304, *f* 308; 120 ℔ n. Petersb. *f* 295; 117, 118 ℔ j. Arch. *f* 282, *f* 285; 116, 117, 118 ℔ gedr. *f* 279, *f* 282, *f* 285; 118 ℔ Odessa *f* 285; 121 ℔ n. Odessa *f* 300. — *Garst* iets hooger; 111 ℔ Deens. *f* 262; 100 ℔ Donau *f* 195. — *Koolzaad* op 9 vat, Nov. *f* 414; Sept. en Oct. *f* 399.

AMSTERDAM, 16 November. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 38¼; vliegend *f* 37; op levering flaauw; po Dec. *f* 36¾ à *f* 36½; po Mei 1854 *f* 39; po Sept. *f* 37½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30¾; vliegend *f* 29½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38.

NIJMEGEN, 15 November. Alhier was ter markt van gisteren: van de Inl. *tarwe*, per ned. mud, de hoogste prijs *f* 15,50 en de laagste *f* 14,50; van de Hoogl. dito was de hoogste prijs *f* 17 en de laagste *f* 15,80; van de *rogge* was de hoogste prijs *f* 10,50 en de laagste *f* 9,75; van de *gerst* was de hoogste prijs *f* 7,75 en de laagste *f* 7,25; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 8 en de laagste *f* 6,90; van de *haver* de hoogste prijs *f* 4,50 en de laagste *f* 3,25 De prijs der *aardappelen* was per mud *f* 2,75 à *f* 3.

*** Voor de Protestantsche Scholen te Maasbommel en te Alphen en Maas en Waal, zijn van den 7den October, zie Haarlemsche Courant van den 17den October 1853, no. 245, tot den 11den November l. l., ingekomen de navolgende giften:

Bij den ondergeteekende: door ds. *R. W. van Rossum* te Alphen a. d. R., van J. H. te W. muntb. no. 76662 *f* 10.

Door den heer *C. A. Kluit*, penningmeester van de afd. Alphen a. d. R.: van *Unitas* muntb. no. 165421 *f* 10.

Door den heer *O. C. A. van Lidth de Jeude* te Tiel: per missive van den heer *Campagne* coup. no. 27657 *f* 19,80.

Door den heer *A. Cranendoncq* te Nijmegen *f* 1,50.

Van mevrouw S. E. C. te Schiedam bankb. no. 78 van 5 Aug. 1845 *f* 25.

Door ds. *C. M. Pleyte* te Loenen aan de Vecht: van den heer W. *f* 15; den heer J. v. V. *f* 7,42½; mej. v. D. V. *f* 1,50; mev. wed. v. R. *f* 10; C. P. *f* 6,07½. Te zamen *f* 40.

Door ds. *van Haaften* te Nijmegen: uit Nijmegen van mev. de wed. Sp. *f* 3; uit Elst door tusschenkomst van ds. *Schermbeek* *f* 2,50; postmerk Zierikzee van H. een bankb. no. 336, dato 11 Junij 1852 *f* 25. Te zamen *f* 30,50.

Van N. N. uit Nijmegen *f* 1.

Door J. F. J. te H... van een vriendenkring *f* 10; van Br. *f* 1,11; van v. V. *f* 1,11; van H. *f* 1,11; van J. T. T. *f* 1; van D. B. *f* 1. Te zamen *f* 15,33.

Door ds. *Bouman* te Rotterdam: van wed. S. *f* 2,50; X. W. coup. no. 2923 *f* 14,85; ds. *van Doesburg*, namens M. *f* 5, en van N. N. *f* 3; van R. A. M. *f* 10; bijdrage tot het fonds enz. coup. no. 439 *f* 7,42½; van A. X. 2 coup. een van *f* 4,95 en een van *f* 2,47½; voor de Prot. gem. te Maasbommel coup. no. 505 *f* 3,96; nog van den heer B. *f* 2,84. Te zamen *f* 57. Dus in het geheel *f* 210,13.

(NB. In het berigt in de Haarl. Courant van 23 Sept. 1853, no. 225, staat onder de giften ingekomen bij ds. *Bouman* te Rotterdam, van K. K. *f* 3, dit moet zijn van X. X. *f* 3.)

Bij ds. *Barends* te Culenborg *f* 10.

Bij den heer *J. P. de Keyser*: zie de *Morgenster*, no. 68, van X. coup. no. 4288 *f* 2,97; van Φιλος 2 coup. no. 589, 590, met haar beide *f* 3,96. Te zamen *f* 6,93.

Bij de heeren *J. N. Bastert* te Maarseveen en jonkheer *Beelaerts van Blokland*: de opbrengst eener inteekenlijst in de gemeenten Maarssen en Maarseveen aangeboden *f* 58; van M. L. te W. *f* 5; van J. M. v. H. v. B. *f* 10; van S. G. s. *f* 2,50; door bezorging van den wel-eerw. heer *A. van Toorenenbergen* te Polsbroek, de opbrengst eener aldaar gehouden collecte in de kerk *f* 12,80; door bezorging van den wel-eerw. heer *M. Macalester Loup* te Breukelen, de opbrengst eener aldaar gehouden collecte in de kerk *f* 44,61; nog door dezelfde bezorging *f* 8; van de kostschool voor jonge jufvrouwen van mej. *Gobelius Schadd* te Breukelen *f* 5. Te zamen *f* 145,91.

Bij de heeren *R. D. Smeding* en *V. H. Guaning* te Leeuwarden *f* 61,75.

Bij ds. *J. M. Kolff* te Odijk: van X. muntb. *f* 10; M. *f* 2; G. C. L. *f* 2,50; uit Rotterdam van P. *f* 5; Q. *f* 5; H. V. *f* 5; N. S. *f* 10; V. R. *f* 5; M. N. *f* 6; D. *f* 3; H. V. een coup. no. 5 *f* 4,95; 2 N. N. s. muntb. *f* 10; N. *f* 2,50; N. *f* 10; H. *f* 2,50; uit Dordrecht van V. *f* 5; van V. *f* 2,50. Te zamen *f* 90,95.

Bij ds. *Haverkorn van Rijsewijk* te Delft: van M. L. 3 coup. à *f* 1,98, te zamen *f* 5,94.

Waarde geloofsgenooten! Met blijdschap en dankbaarheid zijn weder deze blijken van uwen godsdienstzin ontvangen en het moge u eene reine voldoening geven, bij deze te vernemen, dat uwe hulp niet te vergeefs wezen zal. Hoewel de inkomsten der Hervormde onderwijzers, die tevens het ambt van koster bedienen, nog zeer beperkt zijn; zoo geniet de Hervormde jeugd reeds aanvankelijk een christelijk godsdienstig school-onderwijs, hetwelk zij vroeger niet genieten kon, en zoo kunnen wij ook hier zeggen, hetgeen menschen ten kwade hebben gedacht, dat heeft de Albesturende Heer der Kerk Jezus Christus ten goede gedacht.

Het is de eenige bede der gemeenten, dat het begonnen werk maar moge stand houden, en daartoe blijf ik hetzelve eerbiedig en vertrouwend aan uwe christelijke belangstelling aanbevelen.

De Predikant der beide Hervormde Gemeenten
te Maasbommel en te Alphen,
J. W. VAN HILLE.

*** Vijf-en-twintigjarige Echtvereeniging:
CORNELIS VAN ERKOM
en
JOHANNA ANTOINETTA VAN LIMMIK.
AMSTERDAM, 16 November 1853.

*** Te TOEMPANG, (Nederl. Indie), is op den 23sten Aug. 1853, voorspoedig doch ontijdig van eenen ZOON bevallen, (die kort na de geboorte overleden is) *W. J. GALLOIS*, geliefde Echtgenoote van L. J. TEMMINCK JR.
Algemeene kennisgave voor Vrienden en Bekenden.

*** Bevallen van eenen ZOON *ANNETTE THEODORA SCHENKHUISEN*, geliefde Echtgenoote van
W. K. A. O. SUTHERLAND.
MOLENVLIET, bij *Batavia*, 25 Augustus 1853.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *M. J. BOREEL DE MAUREGNAULT*, geboren *GULJÉ*.
OIRSCHOT, 10 November 1853.

*** KOLHAM, 11 November 1853. Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *J. M. ROSKES*, beviel heden door Gods goedheid van eene DOCHTER.
D. HENDRIKSZ.

*** Heden beviel van eenen ZOON, mijne geliefde Echtgenoot *W. M. VAN HAAFTEN*.
NIJMEGEN, L. VAN HAAFTEN.
12 November 1853.

*** In AMSTERDAM is op den 12den November 1853 bevallen van eene DOCHTER, *A. M. M. VAN HOORN*, Echtgenoot van L. G. VAN HOORN.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *A. M. STAM*, beviel heden, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene DOCHTER. F. M. CASPERS,
WESTBROEK c. a., Pred.
den 13den November 1853.

*** UTRECHT, den 13den November 1853. Bevallen van een' *dooden* ZOON, Vrouwe *J. M. E. RAGAY*, *TIELENIUS KRUYTHOFF*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *T. J. HESSE*, Echtgenoot van C. J. J. LODER,
SCHEEMDA, Rijks-Ontvanger.
14 November 1853.

*** Bevallen van een' ZOON *MAARTJE KOORN*, geliefde Echtgenoote van A. SWART.
ALKMAAR, 14 November 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *MARGUERITE SUSANNE VAN DER THOLL*, geliefde Echtgenoot van D. J. ZIEGELER.
HAARLEM, 14 November 1853.

*** Heden overleed onze waarde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw G. H. CRAMER, Weduwe van den Wel-Eerw. Heer *H. Tanner*, in leven Predikant te *Hattem*, in den ouderdom van 45 jaren. W. CRAMER.
OOTMARSUM, *Mede uit naam van mijne*
10 November 1853. *Broeders en Zusters.*
Gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Heden overleed na een langdurig lijden mijn geliefde Echtgenoot RUURD RUURDS, in den ouderdom van 73 jaren. GEERTJE DE BOER,
HOOGWOUD, Wed. *R. Ruurds.*
11 November 1853.

*** Heden overleed alhier de Heer C. H. VAN KLINKENBERG, in leven Apotheker te dezer stede, nalatende vier nog zeer jeugdige, en thans ook ouderlooze Kinderen, ten behoeve van welke de Apotheek door eenen geëxamineerden Provisor wordt voortgezet.
De Familie, hierdoor tot deze kennisgeving verpligt, vindt zich tevens gedrongen, om met bescheidenheid de voortdurende begunstiging dezer Zaak in het belang der vier Weezen te verzoeken.
UTRECHT, 11 November 1853.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid harer Kinderen en Behuwd-Dochter, in den ouderdom van ruim 72 jaren, Vrouwe H. A. ALBERTHOMA CHEVALLIER, Weduwe wijlen den Hoog-Edel Gestrengen Heer *Georg Dieterich Benthien*, Majoor Kommandant der Divisie Pontonniers, Ridder van het Legioen van Eer.
VIANEN, *Uit aller naam,*
12 November 1853. A. BENTHIEN,
Eenige kennisgeving. Kapt. der Artillerie.

*** Op den vierden November overleed mijn dierbare Echtgenoot Mr. BEREND TRIP, Oud-Kantonregter van Zuidbroek. M. A. L. VAN DE LANDE,
GRONINGEN, Wed. *B. Trip.*
14 November 1853. Eenige kennisgeving.
Uit hoofde van buitenlandsche betrekkingen, is deze niet vroeger geplaatst kunnen worden.

*** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoot LOUISA ERNESTINA MARIA SCHUTTER, in den ouderdom van 48 jaren. BERNARD GEWIN.
OUD-LOOSDRECHT, 14 November 1853.

*** Heden overleed de Edel-Groot-Achtbare Heer SIMON RIJNBENDE, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, Oud-Burgemeester dezer Stad enz., in den ouderdom van bijna 77 jaren, diep betreurd door zijne Kinderen, Behuwd-Kinderen en verdere Betrekkingen.
Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene zullen er door de Familie geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.
SCHIEDAM, 14 November 1853.

*** Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten van onze Moeder de H. Kerk, onze veelgeliefde Zoon JAN, in den ouderdom van twintig jaren; eene hevige Slijmziekte maakte in korten tijd een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.
KOOG AAN DE ZAAN, HENDRIK BLANS.
14 November 1853. ELIZABET BLANS,
Geboren BESBRINK.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming bij het overlijden van onzen hartelijk geliefden Zoon ontvangen, betuigen wij, met haar, met wie hij door den band des huwelijks hoopte vereenigd te worden, bij dezen onzen welgemeenden dank. J. W. VAN VARELEN.
HAARLEM, A. M. VAN VARELEN,
den 14den November 1853. VAN HATTEM.

*** De Houders van Aandeelen in de *Amsterdamsche Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij*, gevestigd te Amsterdam, worden van wege de Directie uitgenoodigd, ter bijwoning eener ALGEMEENE VERGADERING, bepaald op Woensdag den drie en twintigsten November 1853, des namiddags ten half twee ure, in het Logement *den Doelen*, in de Doelenstraat, te Amsterdam, ten einde te voorzien in de vacature ontstaan door het overlijden van den Heer *J. J. C. van Hasselt*, als Commissaris dezer Maatschappij; zullende niemand op de Vergadering worden toegelaten, dan voorzien van zijne Aandeelen.

*** **HH. NOTARISSEN,**
die onder hunne Minuten mogten berusten hebben, een **Testament** van HENDRIK ZIMMERMAN, of ZIMMERMAN, worden beleefd uitgenoodigd, daarvan ten spoedigste mededeeling te doen aan Mr. JAC. WERTHEIM JOHSZN., Advocaat te Amsterdam.
Amsterdam, 15 November 1853.

*** Een ONDERMEESTER, van den vierden Rang, oud 18 jaren, in staat om het Orgel bij het Kerkgezang der Hervormden te bespelen, zoekt geplaatst te worden, liefst bij een' Onderwijzer, die hem verder in den wil opleiden. Adres *franco* aan B. VAN SETTEN, te Kesteren.

*** Aan eene bloeijende Kostschool wordt gevraagd: Een ONDERWIJZER, van den 2den Rang, belijder van de Prot. Godsdienst, die in staat is, de Wiskunde en Fransche Taal te onderwijzen. Salaris **f 300 à f 400.** Brieven *franco*, onder Letter Q., bij den Boekverkooper A. HOOGENBOOM, Reestraat, te Amsterdam.

*** De Betrekking van EERSTEN HULP-ONDERWIJZER aan de Departements-School te Delft, is vacant; Onderwijzers van den Tweeden of Derden Rang, geëxamineerd in het Fransch, bekend met de leerwijze van den Heer *Prinsen*, en liefst eenigzins bekend met het Hoogduitsch en Engelsch, welke genegen zijn die betrekking, tegen genot van Kost, Inwoning en een behoorlijk Salaris, te komen vervullen, wenden zich, met *franco* Brieven, tot den Secretaris der Commissie voor die School M. J. A. MASTHOFF.

*** In eenen *Manufactuur-Winkel* te Groningen, verlangt men een' BEDIENDE, liefst van de P. G. Gadingmakenden gelieven zich onder Lett. M. H. *franco* te adresseren bij den Boekhandelaar J. RÖMELINGH DE JONGE, aldaar.

*** **SECONDANT.**
Een SECONDANT van de P. G., geëxamineerd in minstens twee moderne Talen en de Wiskunde kunnende helpen onderwijzen, kan terstond geplaatst worden aan eene bloeijende Kostschool. Het Salaris, boven Kost en Inwoning, etc., bedraagt *f* 150 à *f* 200 p. a., naar gelang van bekwaamheden. Adres den Hr. J. CAMPEN, Boekh. te Sneek, onder Letter X. *Franco.*

*** **IN EENEN KRUIDENIERS-WINKEL,**
verlangt men tegen een goed Salaris, een bekwaam ongehuwd BEDIENDE, in het dubbel Boekhouden ervaren, en wien men het bestuur der zaak kan overlaten. Opgave bij wie informatien zijn te bekomen, onder Letter T., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem, met *franco* Brieven intezenden.

*** Men verlangt om met primo Februarij in dienst te treden: Een KOREN-MOLENAARS KNECHT, zijn vak grondig verstaande, van goede getuigschriften voorzien, en van de P. G. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven of in *persoon* bij C. BLAAK, Koren-Molenaar te Zuid-Beijerland.

*** Een TUINMAN, van de Protestantsche Godsdienst, van middelbare jaren en zonder Kinderen, zag zich gaarne tegen Februarij of Mei e. k. geplaatst, kunnende de beste getuigschriften overleggen. Men gelieve zich met *franco* Brieven te adresseren onder Lett. M. bij den Heer C. GLIJM, Bloemist in de Maliebaan te Utrecht.

*** Door het vertrek van den Plaatselijken Genees-, Heel- en Verloskundige te *Willemstad*, deze POST vacant zijnde, op een Tractament van *f* 100, worden zij, welke daartoe genegen en bekwaam zijn, uitgenoodigd, om zich vóór 6 December 1853, in *persoon*, of bij *gefrankeerde* Brieven, met overlegging der Bewijzen van kunde en gedrag, aan te melden bij het Hoofd van het Bestuur. Zij die als Stedelijk Heelmeester zijn geëxamineerd, zullen het meest in aanmerking komen.
Willemstad, 9 November 1853.

*** Eene fatsoenlijke, niet onbemiddelde WEDUWE of JUFVROUW, van middelbare jaren, P. G., genegen zijnde om, in het aanstaande voorjaar en gedurende den zomer, eene Pleizier-Reis te doen door de voornaamste Landen van Europa, met een vermogend WEDUWNAAR en zijn eenig Dochtertje, en inmiddels na terugkomst als **Vrouw des Huizes**, het beheer over zijne kleine en nette Huishouding, in eene vrolijke Stad, op zich te nemen, gelieven zulks *vertrouwelijk* met eigenhandig geschrevene en geteekende Brieven, vermeldende: *onderdom, positie*, fortuin enz., *franco* optegeven onder de Lettrs. W. K. S., bij den Boekhandelaar *J. D. SYBRANDI*, Warmoesstraat te Amsterdam; zullende desverkiezende, zoodanige Brieven, onder de stipste geheimhouding aan het verlangde adres worden teruggezonden.

*** Eene JUFVROUW, uit den fatsoenlijken Burgerstand, van de Herv. Godsdienst, 36 jaren oud, zag zich gaarne in eenige Betrekking geplaatst, hetzij tot onderwijs en opvoeding van Kinderen, hetzij tot waarneming eener huishouding of om daarin behulpzaam te zijn, of ook tot gezelschap eener Dame. Zij wenscht meer eene fatsoenlijke behandeling, dan groot Salaris. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekhandelaar G. W. VAN DER WIEL, te Arnhem.

*** **KEUKENMEID EN WERKMEID!**
In een stil Huisgezin, des Zomers Buiten en des Winters in de Stad, wordt tegen Februarij aanstaande verlangd: Eene bekwame KEUKENMEID, tegen **f 80** loon, en eene ervaren DERDEMEID, tegen **f 70** loon, beide van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de **30** en **45** jaren oud, en van de beste getuigen voorzien. Adres, onder Letter X., *franco*, bij den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, Kalverstraat, bij den Dam, E. 10, te Amsterdam.

Staats-Loterij.

Bij H. BAALBERGEN, Gedelegeerde 2de Klasse der Staats-Loterij, wonende in het Waaigat te Haarlem, zijn de navolgende **Kapitale** getrokken, als:

N°. **7863**	***f* 50000.**	N°. **1387**	***f* 1000.**
9209	**„ 50000.**	**12065**	**„ 1000.**
9377	**„ 25000.**	**13356**	**„ 1000.**
8665	**„ 25000.**	**9235**	**„ 1000.**
13344	**„ 1250.**	**4072**	**„ 1000.**

BREVET VAN UITVINDING.
Nieuwe soort **PARUIKEN**, van **GEVULCANISEERD CAOUTCHOUE**, zonder **METALIEKEN VEEREN** of **ELASTIEKEN**, de eenige welke hoogst aangenaam, zeer gemakkelijk en zonder de minste drukking zich op het hoofd vastsluiten, zijn zeer luchtig en ligt, en beletten niet het minst de uitwaseming van het hoofd; worden uitsluitend vervaardigd bij den Uitvinder J. RENSBURG, Korte Houtstraat te 's Hage.

*** Men vraagt in HUUR, tegen 1 Mei 1854 of eerder: Een BUITENTJE of HUIS met TUIN, gelegen in de Dorpen Hilversum, 's Graveland of Breukelen, met 4 à 5 ruime Kamers, hoog van verdieping, met 3 Stookplaatsen, ruime Zolder, Keuken en drooge Kelder. Men adressere zich met opgave der Huurprijs, met *franco* Brieven, onder Letter A., bij J. H. en G. van HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat, K. K. 401, te Amsterdam.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Eene welbeklante en goed ter nering staande ROGGE- en WITTEBROOD-BAKKERIJ, op een aangenaam gelegen Dorp in de Provincie Noord-Holland. Adres met *franco* Brieven onder de Letters A. S. bij de Wed. J. C. HONIGH, Boekh. aan de Schagerbrug.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Eene welbeklante BROODBAKKERIJ, staande nabij de Ewijckssluis, in den *Anna Paulowna-Polder*, Gemeente Zijpe, waarin wekelijks wordt verbakken ½ last Rogge en ¼ last Tarwe. De kooper zal een gedeelte der kooppenningen, tegen eene rente van 5 percent, op het pand kunnen gevestigd houden. Nadere informatien te bekomen bij den Eigenaar en bewoner JACOB PIJL. Brieven *franco.*

*** Men vraagt TE KOOP: **EEN IJZER HEK,** hoog p. m. 2 à 2,50 El, ter lengte van 24 à 25 Ellen. Omschrijving of Schets-teekening, met opgaaf van prijs *franco* in te zenden, onder Letter A., bij den Boekhandelaars J. VAN BENTUM en ZOON, te Gouda.

*** Door het beëindigen der *Affaire* is te KOOP: Eene tot heden met goed gevolg gedrevene BROODBAKKERIJ, met het daarbij behoorend HUIS, ERF, PAKHUIS en GEREEDSCHAPPEN, staande te Edam, welke *Affaire* tot heden een burgerlijk bestaan heeft opgeleverd, doch voor meerdere uitbreiding nog vatbaar is. Nadere informatien, hetzij in *persoon* of met *franco* Brieven, ten Kantore van den Notaris C. H. ZOUTMAAT BRUGMAN, te Edam voornoemd.

*** G. W. WESSELING zal op Maandag den 21sten November 1853, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in de *Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche Fredrikstadsche Bijhavensche Rigasche en Narva Balken, Narva Sparhouten, Rigasche Zweedsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijnestokken en andere **HOUTWAREN.** Liggende in de Binnenkant en op den Wal.
De veiling van Vrijdag den 18den November zal geen voortgang hebben, doch na afloop der Noordsche Houtveiling zal nog gepresenteerd worden een mooi nieuw partijtje Eikenhout, Dennen en Greenen.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 21sten November 1853, des middags ten twaalf ure, te Amsterdam, in het Lokaal in de Warmoesstraat, presenteren te verkoopen: Extra mooije nieuw aangekomene Greenen en Vuren *Riga* en *Narva* Balken en Sparren; aanzienlijke partijen Kroon Vuren *Riga* en Greenen *Wijburger* en *Dantziger* Deelen, van buitengewone lengte; NOORDSCHE Balken, Spieren, Paal-Ellens, Juffers, Kolders, Battingplaten en Deelen, nieuwe *Amerikaansche* Pijp- en Haringduigen en Beuken Stammen. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitien, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** VERKOOPING op halfweg Overveen, in de Herberg *den Gouden Haan*, op Woensdag den 23sten November 1853, des voormiddags ten 10 ure, van 40 stuks beste KALF-KOEIJEN, om betaald te worden 1 Mei 1854.

*** VERKOOPING te Haarlem, Dingsdag 22 November 1853, des voormiddags ten 11 ure, op het *Coomanshofje* in de Witte Heerensteeg. ENGESMET en SARLET zullen verkoopen eenige diverse GOEDEREN, als: Een Eikenhouten Bureau-Kabinet, een antieke Eikenhouten Kist, Schilderijen in Olieverf, als door *H. Golsius, Vroom* en anderen, fraaije gebrande Glazen, twee antieke Bokalen, een fraai van fijn hout vervaardigd Model eener Twijnmolen, denkelijk op eene schaal van 1 — 12e Rhijnlands, Naamborden van de Wijnkoopers en andere Gilden, Koperwerk, Scheurpapier en hetgeen verder te Koop aangeboden zal worden. Daags te voren te zien.
Op Dingsdag 29 November VERKOOPING in het *Lokaal* in de Warmoesstraat, van: MEUBILAIR, KAGCHELS, ZADELMAKERS GEREEDSCHAPPEN, LEDER en IJZERWERK.

*** VERKOOPING van **RUNDVEE,** aan de Lange Heerenvest te Haarlem, ten huize van den Heer R. VAN DER VOORT, Landbouwer aldaar, op Dingsdag den 22sten November 1853, des voormiddags ten tien ure, van ongeveer 20 stuks Hoornvee, bestaande in beste jonge Kalf-Koeijen, versch gekalfde en aan de uiring, Vare-Koeijen en Schotters, 3 Werkpaarden, ongeveer 40,00 halve Nederlandsche ponden best gewonnen inlaags HOOI, BOERENWAGENS, een Hollandsche CHAIS, en hetgeen meerder ten verkoop zal worden aangeboden, om betaald te worden voor of op den 15den April 1854, het Hooi kan daags te voren bezigtigd worden. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

*** OPENBARE VERKOOPING van **PIANINO'S,** uit de beroemde Fabriek van wijlen den heer *F. X. Schrimpf*, te 's Gravenhage.
Men zal op Woensdag den 30sten November 1853, des voormiddags ten 11 ure, ten sterfhuize van wijlen genoemden heer *Schrimpf*, op de Groote Markt, Wijk W, N°. 131, te 's Gravenhage, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris C. J. SCHIEFBAAN, publiek verkoopen: Eenige meest geheel nieuwe Mahony- en Palissanderhouten PIANINO'S, waaronder eenige gemaakt om naar de Oost-Indiën te verzenden. Alles te bezigtigen Maandag en Dingsdag voor de Verkooping van 11—3 ure.

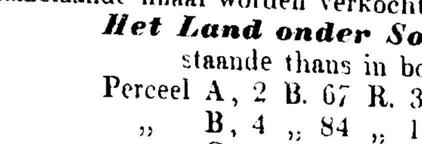

Het LAND onder Sommelsdijk en de TIENDEN onder Herkingen, den 14den November 1853 op *Reineveld*, nabij Delft geveild, zullen op 21 November aanstaande finaal worden verkocht.

Het Land onder Sommelsdijk,
staande thans in bod aldus:

Perceel A,	2 B.	67 R.	30 E.	*f*	2820.
„ B,	4 „	84 „	10 „	„	5400.
„ C,	4 „	77 „	10 „	„	4850.

De Tienden onder Herkingen, als:
St. Pieterspolder.

1ste Blok	*f* 2000.
2de „	„ 1500.
3de „	„ 2625.
4de „	„ 1500.

St. Elisabethspolder.

1ste Blok	*f* 1750.
2de „	„ 2050.
3de „	„ 2010.

Vlastienden.

1. St. Pieterspolder	*f* 600.
2. St. Elisabethspolder	„ 300.

Informatien te bekomen bij de Notarissen J. VERNÉE, te Delft, en Mr. S. H. ANEMAET Pz., te Sommelsdijk.

*** **WILLIGE VERKOOPINGEN,**
op Dingsdag den 22sten November 1853, des middags ten 12 ure, in het Logement *het Paradijs*, te Purmerende, ten overstaan van den Notaris S. DE VRIES, van eene kapitale HUISMANSWONING, benevens 25 Bunders,

35 Roeden, 50 Ellen uitmuntend GRASLAND, gelegen aan den Westerweg, in de Purmer, Gemeente Ilpendam, verhuurd tot 25 December 1858, voor *f* 1705 per jaar. De Grond- en Polderlasten over 1853 bedragen *f* 397.90. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris *de Vries*, te Purmerende.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Zaturdag den 26sten November 1853, in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke Veiling te Verkoopen, ten overstaan van den Notaris Mr. P. MABÉ Jr.:

N°. 1. Een HUIS en ERVE met TUIN, waarin de *Metselaars* en *Steenkoopers Affaire* wordt uitgeoefend, aan de Westzijde van de Bakenessergracht te Haarlem, get. Wijk 1, N°. 794, Kad. Sectie D, N°. 2888, groot 1 R., 38 E.

Twee PAKHUIZEN, zijnde *Kalkhuis* en *Steenkooperij* en Erven, aan de Westzijde van de Bakenessergracht en het Begijnhof te Haarlem, get. Wijk 1, N°. 793 en 941, te zamen bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 2887, groot 2 R., 28 E.

N°. 2. Eene LOODS en ERVE, aan de Oostzijde van de Bakenessergracht te Haarlem, get. Wijk 1, N°. 696, Kad. Sectie D, N°. 1698, groot 1 R., 47 E.

N°. 1 en 2 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild en afgeslagen.

Breeder bij Billetten omschreven, en nadere informatiën te bekomen bij bovengemelde Makelaars.

De bewijzen van Eigendom en Veilcondities zullen 3 dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

Deze Perceelen zijn dagelijks te bezigtigen, mits vooraf belet vragende, en niet op de gewone wijze op den kijkdag en blijven inmiddels *uit de Hand te Koop.*

***** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.**

De Notaris Mr. JOHANNES LOS, residerende te Oud-Beijerland, als lasthebbende van zijne Principalen, is voornemens, om, bij Veiling op Woensdag den 23sten November 1853, en bij Afslag op Woensdag den 30sten November daaraanvolgende, beide dagen des voormiddags ten tien ure, in het Logement *den Oudenhoorn*, te Oud-Beijerland, in het openbaar te verkoopen:

15 Bunders, 55 Roeden, 80 Ellen uitmuntende WEILANDEN, BUITENGORZEN, RIET- en GRIENDLANDEN, met 343 stuks zware gave IEPEN- en ESSCHEN BOOMEN beplante DIJKEN, gelegen annex den anderen in en om de Oostersche Binnen- en Buitengorzen, onder de Gemeenten Oud-Beijerland en Goidschalxoord, bij het Kadaster der gemeente Oud-Beijerland, bekend in Sectie A, Nos. 240 tot en met 244, 254 tot en met 261, 263 en 264 en der gemeente Goidschalxoord, zonder Sectie onder Nos. 35, 36 en 37.

Aangeslagen in de Grondbelasting ad *f* 105,95 en in de Polderlasten ad *f* 7,00: de massa 's jaars.

In massa verhuurd aan *Rochus Schelling*, tot Kersmis 1855 ad *f* 61 per Bunder, of den hoop voor *f* 949,04 en bovendien 5 percent van den Huurprijs tot rantsoen 's jaars; en nog:

7/16 AANDEELEN in de MEESTOOF, genaamd *WELGELEGEN*, staande aan den Oostdijk te Oud-Beijerland en in de daarbij behoorende Materialen en Gereedschappen. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den Wel-Ed. Heer P. J. VAN DER BURGH, Procureur te 's Gravenhage, en van voornoemden Notaris LOS.

***** OPENBARE VERKOOPING**

van eene kapitale BOUWMANSWONING, met 28 Bunders, 48 Roeden, 95 Ellen uitmuntend BOUW-, WEI- en HOOILAND, in den Kralinger en Dijkpolder te Maasland, alles onverhuurd. In de *Nieuwe Rotterdamsche Couranten* van den 6den, 10den en 13den dezer maand breeder omschreven; waarvan de veiling en verkoop zal plaats hebben op den 23sten en 30sten November 1853, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg *de Pynas* aldaar, ten overstaan van Mr. J. S. VAN VRIJBERGHE DE CONINGH, Notaris, residerende te Maasland, ten wiens Kantore nadere informatiën te bekomen zijn.

***** WILLIGE VERKOOPING,**

op Vrijdag den 2den December 1853, des avonds ten 6 ure, in het Logement *den Doelen*, te Purmerende, ten overstaan van den Notaris S. DE VRIES, van een kapitaal, hecht, sterk en uitmuntend gelegen WINKELHUIS, PAKHUIS en ERVE, staande in de Peperstraat en hoek van de Kaasmarkt, uitkomende in het Padjedijk te Purmerende, zijnde eene der beste standen, Kadastraal geteekend Sectie C, N°. 331 en 333, groot 1 Roede, 88 Ellen; thans ingerigt tot *Tabaksfabriek en Slijterij in Sterke Dranken*, welke Affaire daarin met het beste succes wordt uitgeoefend.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris DE VRIES, te Purmerende, zijnde bovenstaand Perceel inmiddels *Uit de Hand te Koop.*

*** Men is voornemens om op Dingsdag den 6den December 1853, voormiddags ten 10 ure, ten huize van *L. van Craft*, in de Herberg genaamd *de Otter*, aan de Gouw, onder Hoogwoud, ten overstaan van den Notaris H. H. HESS, te Hoogkarspel, in het openbaar ter verkoop te presenteren: Eene HUISMANSWONING, met ERF, TUIN, BOOMGAARD, WEI-, BOUW- en BOSCHLAND, staande en gelegen in de Gemeente Hoogwoud, te zamen groot 18 Bunders, 36 Roeden, 10 Ellen, Sectie B, N°. 205, 268, D, N°. 293, 294, 295, 296, 301, 302, 303 en E, N°. 43; alsmede twee Perceelen WEILAND, gelegen te Opmeer, te zamen groot 5 Bunders, 63 Roeden, 20 Ellen, Sectie C, N°. 80 en 81. Informatiën bij gemelden Notaris.

*** Bij JOH. NOMAN & ZOON, te Zalt-Bommel, is op heden van de pers gekomen:

TOGTEN VAN EEN ENGELSCHMAN,

door den Indischen Archipel, voor Nederlandsche lezers bewerkt, door

DR. W. R. VAN HOËVELL.

In 2 dln. compleet, met vele Platen, gr. 8°. *f* 7,20.

*** A. JAGER, Boekhandelaar, *Water N°. 110 te Amsterdam*, geeft heden uit, en heeft alom verkrijgbaar gesteld:

ALMANAK VOOR HET SCHOONE EN GOEDE VOOR 1854:

Onder Redactie van Mevrouw A. L. G. BOSBOOM TOUSSAINT, met 5 uitmuntende Staalgravures naar Schilderijen en Teekeningen van GALLAIT, VAN DEVENTER, N. DE KEYZER, MADOU en W. H. SCHMIDT, in Linnen Prachtband à *f* 2,10.

De **Amst. Cour.** *zegt van dit Jaarboekje het volgende:*

Zonder aan den inhoud van vorige Jaargangen te kort te willen doen, mogen wij gerust zeggen, dat deze in degelijkheid door geen der vorige overtroffen wordt. De bijdragen zijn weinige maar meerendeels van uitstekend gehalte. Wij wenschen de Redactrice geluk met den keurigen Bundel door haar verzameld, en danken haar voor de uitstekende bijdrage, die zij zelve leverde, *Jan Woutersz. van Cuyk*, Kunstschilder en Martelaar; het verhaal van een feit *„door de vlammen der houtmijt toegelicht"*; eene treffende episode uit het tijdperk der Hervorming, der schrijfster van het Huis Lauernesse, waaraan wij bij de lezing in meer dan een opzigt levendig herinnerd werden, ten volle waardig; en wat de keuze van het onderwerp betreft, beamen wij haar oordeel ten volle, dat het *„een van die dingen is*, **die men moet voortzeggen."**

*** De Boekhandelaar C. DE WOLFF Dz., te *Gorinchem*, heeft heden uitgegeven:

DE ZALIGHEID ALLEEN IN JEZUS.

LEERREDE OVER *HAND.* 4: 12*a*.

Uitgesproken op den Gedenkdag der Kerk-Hervorming, den 6den November 1853.

door **W. KRAIJENBELT,** *Predikant te Overschie.*

Prijs **25** Cents.

Bij denzelfden Uitgever verscheen:

Docter *MAARTEN LUTHER.*

LEERREDE OVER *MATTH.* 21: 1—9.

Uitgesproken in het jaar 1522. 48 Pag. groot octavo, compres gedrukt, **40** Cents.

En heeft ter perse de derde druk *van*

DE CHOLERA IS TERUGGEKEERD.

door **J. J. KNAP,** *Predikant te Oud-Alblas.*

Prijs **20** Cents.

*** Door DE ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, worden voortdurend met goed succes gedebiteerd, de volgende

KINDERWERKJES:

I. **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen**, door J. J. A. GOUVERNEUR. Met 21 Plaatjes. Prijs *f* 0,90.

Idem, met gekleurde Plaatjes *f* 1,20.

II. **Lust en Leering**; Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes, door J. J. A. GOEVERNEUR en H. ILPZEMA VINCKERS. Met 6 Plaatjes. Prijs *f* 0,80.

Idem, met gekleurde Plaatjes *f* 1,00.

III. **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss LAWRENCE, door A. G. BRUINSES. Met 15 Plaatjes. Prijs *f* 1,20.

Idem uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments, door dezelfde. Met 8 Plaatjes. Prijs *f* 1,20.

IV. **Rijmen voor de Kinderkamer**, door H. ILPZEMA VINCKERS. Met 8 Plaatjes. Prijs *f* 0,80.

Idem, met gekleurde Plaatjes *f* 1,00.

De Oude Koffer, door J. J. A. GOEVERNEUR, Met 14 Plaatjes. *f* 0,80.

Idem, met gekleurde Plaatjes *f* 1,00.

*** Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is uitgegeven:

***HEINRICH ZSCHOKKE*, GODS ALMAGT IN DE WERKEN DER NATUUR.** Een Volksboek tot kennis van God uit zijne Schepping. Een Deel in 8°, 456 bladzijden, met keurigen Titel. Prijs ingenaaid *f* 4,40. Gebonden in heel linnen, verguld band *f* 4,90.

*** Bij A. VAN LOON, te *Tiel*, komt heden van de pers:

EEN VIVAT!

Voor de Negenmannen.

PRIJS 5 CENTS.

*** K. FUHRI, te *'s Gravenhage*, heeft alom verzonden, de **Prospectus** en **Proeve** van bewerking:

EENER GEHEEL NIEUWE UITGAVE VAN

WAGENAARS VADERLANDSCHE HISTORIE.

Bevattende de Geschiedenis der Vereenigde Nederlanden, inzonderheid die van Holland, van de vroegste tijden af, tot het jaar 1751. Uit de geloofwaardigste Schrijvers en echte gedenkstukken zamengesteld.

In één Deel kompleet,

ingerigt naar de hedendaagsche spelling en voorzien van een Alphabetisch Register van Namen en Zaken.

In 100 Vellen druks, roijaal 8°., 2 Kolommen, à 15 Cents per Vel en binnen den tijd van één jaar gereed.

*** Bij H. A. KRAMERS, te *Rotterdam*, ziet het licht:

Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER EN ZIJNE LEER.

Eene Studie, door

M. W. SIEWERTSZ VAN RIESEMA,

Advokaat te Rotterdam.

Prijs *f* 1,—.

LAGER ONDERWIJS.

De, op verzoek van verscheidene Onderwijzers, uitgegeven *Schooleditie* van

V. OVEN, Geschiedenis van Nederland, *van de vroegste tijden tot op heden.* 382 Bladz. *f* 0,75, ontving zoodanig gewenscht onthaal, dat nog slechts een betrekkelijk gering aantal Exemplaren van de aanzienlijke oplage voorhanden is.— De invoering op een 3otal Instituten in den korten tijd der uitgave, mag voorzeker als een bewijs van goedkeuring worden aangemerkt.

*** Bij den Boekh. J. H. MELLINK, te Zutphen, is van de pers gekomen, en aan de Inteekenaren zoo ver die ingekomen zijn, verzonden:

EEN FEEST TE DOETINCHEM,

DOOR PR. ROBBEDOB.

Verhaal in Proza. Gr. 8° Prijs 25 Cents.

Ten voordeele van de noodlijdenden door den Hagelslag te Winterswijk.

NB. Ook verkrijgbaar gesteld bij de Boekh. SCHALEKAMP VAN DE GRAMPEL & BAKKER te Amsterdam.

*** Bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, ziet het licht:

CHRISTELIJKE VOLKS-ALMANAK,

VOOR HET JAAR 1854.

Verzameld door Ds. J. J. VAN VOLLENHOVEN, met bijdragen van Ds. C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Ds. J. VAN LEEUWEN, Ds. A. L. LESTURGEON, Ds. K. N. MEPPEN, Ds. J. HERMAN DE RIDDER, Ds. E. B. SWALUE, Ds. C. D. VIEHOFF, Ds. W. C. VAN DER ZWAAG en meerderen.

Met 4 Steendrukplaatjes. Prijs 60 Cents.

De tweede **veel vermeerderde druk** *van:*

BLOEMEN,

GEGAARD UIT DEN LUSTHOF DER VADERLANDSCHE POEZY.

Met 4 Staalgravures van **KAISER** en **WEHMEIJER.**

Gebonden in blaauw linnen, met Verguld *f* 2,25.

Eene Bloemlezing uit de beste nieuwere Dichters van ons Vaderland, als: BEETS, BOGAERS, DE BULL, DA COSTA, DE GENESTET, TER HAAR, HASEBROEK, TEN KATE, VAN LENNEP, POTGIETER, SCHIMMEL, VAN ZEGGELEN, enz., enz.

*** Bij H. HÖVEKER, te Amsterdam, wordt uitgegeven en is aan de Inteekenaren verzonden: HET STERVEN AAN DE WET EN HET LEVEN NAAR HET EVANGELIE, zijnde de 1e Aflevering van

Alle de Werken

VAN

RALPH EN EBENEZER ERSKINE.

Uitgave in 26 Stukken in groot 8°, à 55 Cents per Stuk, welke maandelijks zullen worden afgeleverd. De geheele *Erskine* compleet, zal dus op *f* 14,30 komen te staan, buiten Inteekening *f* 18,00.

De oude uitgave, die, uitgenomen Taalfouten geheel wordt gevolgd, beslaat circa 8000 Pagina's of 500 Vellen druks. Dit zal genoeg zijn te kunnen opmerken hoe buitengewoon goedkoop de nieuwe druk is gesteld. De Inteekening is alomme opengesteld.

*** Bij W. F. STRAMROOD, te Wijk bij Duurstede, komt van de pers:

D. DOEDES, Pred. te Ingen. DE REDELIJKE GODSDIENST, zoo als deze door den weldenkenden Christen wordt hooggeschat, beoefend en verdedigd. Gr. 8vo., 312 bl. met Gelith. Titel en Vignet. Prijs *f* 3.

VOOR CATECHISATIEN

wordt door S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven, met succes gedebiteerd:

I. C. E. VAN KOETSVELD. Eenvoudige verklaring van de twaalf Geloofs-Artikelen, de tien Geboden en het Onze Vader. . . . . Prijs 20 Cts.

II. . . . . Hetzelfde verkort. . 10 „

III. . . . . Noodig Onderrigt voor mijne Leerlingen . . . . . 12½ „

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.